

Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár

Szakmai beszámoló

a 204110/00667 azonosítószámú pályázathoz

204110/00667 iktatószámom a MAZSIHISZ fenntartásában működő Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár 500 000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült a Nemzeti Kulturális Alaptól, ***A Dohány utcai zsinagógát felavatásának évében ábrázoló - Karl Schumann rajza nyomán készült - litográfia megvásárlására*** című projekt megvalósítása céljából.

Támogatásukat ezúton is köszönjük!

A Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár Európa egyik legrégebbi és legteljesebb zsidó múzeumi gyűjteménye. A múzeum alapításától (1909) kezdve mindent gyűjt, ami a magyarországi zsidók vallási és kulturális múltjára, történetére, művészeti ábrázolására vonatkozik. A zsidó szertartási tárgyak megőrzése mellett a kezdetektől napjainkig hangsúlyosan gyűjtjük a zsinagógák, zsidó szertartási épületek képi ábrázolásait.

Jelen pályázat segítségével egy litográfiát vásároltunk meg, mely a Dohány utcai zsinagógát ábrázolja felavatásának évében (1859). A képet különösen értékesé teszi, hogy a zsinagógát tervező építész, Ludwig Förster bécsi intézetében készült, a Förster irodához tartozó építész, Karl Schumann rajza nyomán. A képen jelezve bal alsó sarokban: „Gez[eichnet] v[on] C[arl] Schumann”, ill. jobb alsó sarokban: „Verlag v[on] L[udwig] Förster’s art[ist]”.

A szimbolikus jelentőségű Dohány utcai zsinagóga valamennyi ábrázolását gyűjtjük, és nagy örömünkre belekerült gyűjteményünbe.

A kép kiemelt jelentősége miatt, a magyar zsidók történetét és kultúráját bemutató képen láthatja a nagyközönség a Dohány utcai zsinagógát egy korhű képen ábrázolva.

A Dohány utcai zsinagógáról készített színezett litográfia Karl Schumann rajza után Ludwig Förster műintézetében készült, feltehetően 1857 körül. A pesti hitközség elöljárósága 1850. december 15-én határozta el, hogy a Dohány utcai telken reprezentatív, fényes kultusztemplomot épít. Több építész felkértek a tervezésre, végül hosszú huzavona után a bécsi tempelgasse-i zsinagóga építőjét, Ludwig

Förstert bízták meg a tervezéssel. Az építész és a zsidó hitközség közötti elszámolási viták nyomán Förster 1857. november 15-én felmondta az együttműködést – ezért a zsinagógát már Feszli Frigyes közreműködésével fejezték be. Mivel a metszet rajzolója, Schumann Förster helyettese volt, a lap pedig Förster bécsi intézetében készült, valószínűsíthető, hogy még a felmondás előtt, 1857-ben készült. A Dohány utcai zsinagóga felavatására 1859. szeptember 6-án került sor.

A műtárgy gyönyörű állapotban, újszerű keretben, savmentes paszpartuban van, múzeumi kiállíthatósága jelenlegi állapotában is biztosított volt. A megvásárlásig az Antikvárium raktárában, kielégítő körülmények között, becsomagolva tárolták. **A szerzemény a 2018.61 leltári számot kapta.**

Alapelveink értelmében gyűjteményünk valamennyi darabja online elérhető gyűjteményi nyilvántató rendszerben szerepel, s ez az adatbázis a Múzeum honlapjáról elérhető, kereshető. A képet elérhetővé tettük a Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár hivatalos oldalán is:

<http://collections.milev.hu/items/show/34916>

Úgy éreztük, hogy múzeumunknak a jelen és a jövő felé irányuló kötelessége ennek a történeti jelentőségű ábrázolásnak a megszerzése és megőrzése, ezért kértük megvásárlásához a Tisztelt Kuratórium támogatását. A projekt megvalósulásáért köszönetünket fejeztük ki Támogatónk, a Nemzeti Kulturális Alap felé!

Budapest, 2019. május 16.

A megvásárolt műtárgy:

A vásárlásról és a támogatásról a Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár hivatalos oldalán érhetnek el további információt az érdeklődők:

The screenshot shows the website interface for the item 'DAS ISRAELITISCHE BETHHAUS IN PESTH, ENTWORFEN VON DEM ARCHITECTEN L. FÖRSTER'. The page features a teal header with the museum's logo and navigation menu. The main content area is divided into two columns. The left column contains a 'Dublin Core' section with fields for Title, Identifier, Description, and Creator. The right column contains sections for Files, Collection, and Citation. The 'Files' section includes a small image of the building. The 'Collection' section is labeled 'Metszetek / Etchings'. The 'Citation' section provides the full citation text and URL.

DAS ISRAELITISCHE BETHHAUS IN PESTH, ENTWORFEN VON DEM ARCHITECTEN L. FÖRSTER

Dublin Core

Title
Das israelitische Bethhaus in Pesth, entworfen von dem Architecten L. Förster

Identifier
2018.61

Description
A Dohány utcai zsinagógáról készített színezett litográfia Karl Schumann rajza után Ludwig Förster műintézetében készült, Feltehetően 1857 körül. A pesti hitközség előjárósága 1850. december 15-én határozta el, hogy a Dohány utcai telken reprezentatív, fényes kultusztemplomot épít. Több építész felkérték a tervezésre, végül hosszú huzavona után a bécsi tempelpasse-i zsinagóga építőjét, Ludwig Förstert bízták meg a tervezéssel. Az építész és a zsidó hitközség közötti elszámolási viták nyomán Förster 1857. november 15-én felmondta az együttműködést – ezért a zsinagógát már Feszly Frigyes közreműködésével fejezték be. Mivel a metszet rajzolja, Schumann Förster helyettese volt, a lap pedig Förster bécsi intézetében készült, valószínűsíthető, hogy még a felmondás előtt, 1857-ben készült. A Dohány utcai zsinagóga felavatására 1859. szeptember 6-án került sor.

Creator
Karl Schumann

Files

Collection
Metszetek / Etchings

Citation
Karl Schumann, "Das israelitische Bethhaus in Pesth, entworfen von dem Architecten L. Förster," *MILEV*, accessed May 16, 2019, <http://collections.milev.hu/items/show/34916>.

The screenshot shows the website interface for the item 'DAS ISRAELITISCHE BETHHAUS IN PESTH, ENTWORFEN VON DEM ARCHITECTEN L. FÖRSTER'. The page features a teal header with the museum's logo and navigation menu. The main content area is divided into two columns. The left column contains a 'Dublin Core' section with fields for Title, Identifier, Description, and Creator. The right column contains sections for Files, Collection, and Citation. The 'Files' section includes a small image of the building. The 'Collection' section is labeled 'Metszetek / Etchings'. The 'Citation' section provides the full citation text and URL.

Creator
Karl Schumann

Publisher
L. Förster műintézete, Bécs

Date
1857 (?)

Coverage
Bécs

Provenance
Vásárlás az NKA 204110/00667 számú támogatásával, Múzeum Antikvárium, 2018.

Still Image Item Type Metadata

Original Format
színezett litográfia

Physical Dimensions
44 x 36 cm, paszpartuval, keretelve.
Keret teljes mérete: 64 x 56 cm

[← Previous Item](#) [Next Item →](#)

Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár, 1077 Budapest, Dohány utca 2., Tel.: (36-1) 3421-335
info@milev.hu, www.milev.hu